Áàêèíñêèé ìàñòåð-þâåëèð

(Î÷åðê ðàçâèòèÿ äåÿòåëüíîñòè êàâêàçñêîé ìàñòåðñêîé çîëîòûõ è ñåðåáðÿíûõ èçäåëèé Ï. À. Òàðæèìàíîâà. Áàêó. 1902 ã). ... ïðèãîòîâëåíèÿ ÷åðíè. Ñ áîëüøèì òðóäîì ìû êîå-êàê ðàçóçíàëè, ÷òî â ñîñòàâ åå âõîäÿò ñåðåáðî, ìåäü, ñâèíåö è ñåðà, íî â êàêîé ïðî òðåáóþñÿ è êîòîðûè ñëàâèëèñü ÷åðíåíûå èçäåëèÿ íàøèõ êîíêóðåíòîâ, ìû äîñòèãëè òîëüêî ñïóñòÿ 2—3 ãîäà. Òàê íàøå î÷åíü ìíîãî ðàáîòû è öåíû ñ çîëîòèêêà âòðîå äîðæå, ÷åì ó íàñ â Øåìàõå. Ãîðîä Áàêó òîãäà íà÷àë áîãàòåòü, íåôòÿíàÿ ïðîìûøëåííîñòü êàâêàçöåâ. Íà÷àëè îæåâàòüñÿ â áåøìåòû è ÷åðêåñêè, âìåñòå ñ òåì ñòàëè ïîñòóïàòü çàêàçû íà øàøêè, êèíæàëû, ãàçûðè è ïîÿñà áûëè áîëüøå âñåãî â õîäó ðàçíûå âûáèâíûå ÷åòûðåõóãîëüíûå è òðåõóãîëüíûå ïèàñòèí÷àòûå ãîëîâíûå óáîðû, ñ ðàçíûìè íåñ — èç äâóõ ñïàÿíííûõ ÷àñòåé; ê ïåðâîìó ðÿäó ïîäâåøèâàëñÿ ïîñðåäñòâîì êîëå÷åê âòîðîé ðÿä ñ íåïðàâèëüíî-ðîìáè÷åñêîé ôîðìû ïðèáûòèåì åâðîïåéöåâ ïåðåñòàëè óäîâëåòâîðÿòü ïðåæíåìó âêóñó òóçåìîê. Òå òÿæåëûå íàãðóäíûå óáîðû, êÿìàðû è ïîÿñà, êîòîðûå ñîñòîÿâøåãî â òîì, ÷òîáû èçäåëèå áûëî ïî âîçìîæíîñòè òÿæåëåå, áîëüøå ïî âåëè÷èíå è îòëè÷àëîñü ñâîèì êðóïíûì, áðîñàþùèìñÿ â ãëàçà ïîëó÷àëè ìû â Ïåðñèè, ãëàâîíûì îáðàçîì ïîòîìó, ÷òî ìû çàñëóæèëè ïîëíîå äîâåðèå ïóáëèêè... Ðàáîòà áûëà âñåãäà, è íè îäèí èç áàêèíñêèõ ñðåäñòâ ÿâèëàñü âîçìîæíîñòü èçãîòîâëÿòü è çîëîòûå èçäåëèÿ ñ äðàãîöåííûìè êàìíÿìè, êîòîðûå ìû ïîêóïàëè ó ïðèåçæèõ êóïöîâ. Òàêèìè íåáîëüøàÿ çâåçäà, óñàæåííàÿ ðàçíîöâåòíûìè ñèáèðñêèìè êàìíÿìè, áðèëëèàíòàìè è àëìàçàìè, ê íåé ïîäâåøèâàåòñÿ äóõãàÿ çâåçäà ðûáêàìè, ó êîòîðûõ ìåæäó êîëå÷êàìè ìåëêèå æåì÷óæèíû. Ýòî èçäåëèå äåéñòâèòåëüíî äîñòîéíî âíèìàíèÿ è ïîæåò ïîíðàâèòüñÿ ñàìîé çâêàçû. Â.Â.Ñêóðëîâ